

Akt nr:

R-F4b-LS149/56

AU\$R-F4b-LS149/56

Handlingar angående
"Storebergs dikningsföretag av år 1956"
i Tådene socken, Örslösa kommun av
Skaraborgs län;
upprättade år 1956 vid syneförrättning
enligt vattenlagen
av
Sven Hallin
Lantbruksingenjör.

Protokoll vid syneförrättning enligt
vattenlagen för torrläggning av mark, till-
hörande Storebergs Säteri i Tådene socken
av Örslösa kommun och Skaraborgs län.

Den 29 oktober 1956 å Storeberg.

Närvarande: Undertecknad statens lantbruksingenjör och förrättningsman samt ende
kände sakägaren sökanden kapten Ove Letzén såsom ägare till Storebergs Säteri
med underlydande hemman.

§ 1.

Upplästes det för förrättningsmannen utfärdade förordnandet, som hade ly-
delse enligt bil. A.

§ 2.

Något jäv emot förrättningsmannen kunde ej utrönas.

§ 3.

Sökanden bekräftade sina under hand till förrättningsmannen framställda
yrkanden, innefattande reparation och förbättring av äldre befintlig invall-
ning med pumpstation ävensom upptagande av nödiga täckta avlopp inom invall-
ningsområdet för ernående av bättre torrläggning och billigare brukning.

§ 4.

Förelades det upprättade förslaget till de vattenbesvärade markernas bättre
torrläggning med därtill hörande handlingar.

§ 5.

Upplästes förrättningsmannen utlåtande, som hade lydelse enligt bil. E.

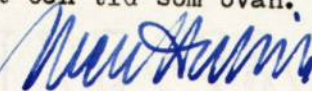
§ 6.

Att mottaga och förvara till företaget hörande handlingar och ritningar
utsågs kapten Ove Letzén, Storeberg.

§ 7.

Som intet vidare fanns att till protokollet anteckna, förklarades förrätt-
ningen avslutad och sammanträdet upplöst.

Ort och tid som ovan.

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör.

E D. 200-49

1949

Insändes till Torrlägningsnämnden.
Adress: vederbörande hushållningssällskap.

TORRLÄGGNINGSNÄMNDEN
I SKARABORGS LÄN

Ink. den 6/10 1947 Dnr 160

Exp. den / 19 nr

Till

Länsstyrelsen i Skaraborgs län.

Härmed anhålles vördsamt om förordnande för behörig förrättningsman att handlägga syneförrättning enligt 10 kap. vattenlagen för torrläggning av mig tillhörig mark inom Tådene socken(-nar) av Skaraborgs

län. Förteckning över fastigheter, som väntas bli berörda av företaget, återfinnes å omstående sida. Företaget avser dels invallning mot sjön Vänern, dels utlopp för täckdikning.

Här uppgives så fullständigt som möjligt företagets beskaffenhet (dikning, åreglering, sjösänkning, invallning e. d.), vidare företagets omfattning (areal som skall torrläggas, avloppens längd o. d.), om flottled, damm, järnväg, landsväg, e. d. beröres m. m.

Närmaste järnvägsstation Grästorp

Meddelanden angående förrättningen kunna ställas till förvaltare Bengt Lindh Storeberg, Tådene, tel. Tådene 2.

Titel, namn och fullständig adress samt telefon.

Storeberg den 6 okt. 1947
Herbert Jacobsson
gm. Bengt Lindh

Av företaget väntas nedanstående fastigheter blive berörda.

Fastighet:

Ägare:

~~Storebergs säteri~~

~~Herbert Jacobsson~~

~~Geentorp~~ ³¹

~~Jonas Kjellberg~~

~~May 1 + La Grange~~
~~Thiele's~~

~~Stora~~ Stenberg 2:1, Tranum 11:1, Tvedens 6:1, Prinses Göllet 1:1
 Berg 1:1, Svaleberg 1:1 " 7:1, Ång 1:1,
 Branningsen 3:1

FORORDNANDE
 Lantbruksingenjören S. HALLIN, Skara

FORORDNANDE

Lantbruksingenjören S. HALLIN, Skara
 Distriktslantmätaren —

Am. forest eng	458	ha
Shag	473	"
Wing	130	"
<u>Σ</u>	1061	ha

förordnas härmed att i laga ordning verkställa
ifrågavarande förrättning; och införväntas bevis
om förordnandets emottagande.

Mariestad ö landskansliet den 29 SEP. 1949

PÅ LANSSTYRELSENS VÄGNAR

J. Sunnerholm

~~Dr. W. W. W. W.~~
Leo Wehstein

Torrläggningsnämnden får till förrättningsman föreslå:

den 19

På Torrläggningens vägnar:

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad kronor	Summa kronor
<u>Vallen A - B, C - D, E - F och G - H.</u>						
A - B	940	Lera, upplägg. till vall m ³	1550	2:50	3.875	
C - D	300	- " - "	400	2:50	1.000	
E - F	30	- " - "	40	2:50	100	
G - H	50	- " - "	70	2:50	175	
Summa	1320	Arbetsledn. o. oförutsett	2060		450	5.600
<u>Pumpkanalen I - K.</u>						
60-60+65	65	Lera m ³	520	1:20	624	
		Arbetsledning o. oförutsett			76	700
<u>Rörledningen K - L - M</u>						
0 - 3	300	250 mm rör m	300	3:60	1.080	
3-4+78	178	200 mm "	178	2:60	462:80	
4+78-6+36	158	150 mm "	158	1:90	300:20	
6+36-7+20	84	125 mm "	84	1:80	151:20	
0-3		Grävn., lägg. o. återfylln. "	300	2:60	780	
-4+78		- " - "	178	2:-	356	
-6+36		- " - "	158	1:80	284:40	
-7+20		- " - "	84	1:60	134:40	
0		Rörlöpp typ B st	1	20:-	20	
1+42, 3+0		Brunn typ A, d = 500 mm "	2	60:-	120	
4+78, 6+36, 7+20		" " A, d = 450 mm "	3	50:-	150	
		Arbetsledning o. oförutsett			361	4.200
<u>Rörledningen L - La.</u>						
10-11+80	180	125 mm rör m	180	1:80	324	
		Grävn., lägg. o. återfylln. "	180	1:60	288	
		Brunn typ A, d = 450 mm st	1	50:-	50	
		Arbetsledning o. oförutsett			38	700

Läge	Längd m	Arbete, material e. d.	Antal	å-pris kr.	Kostnad	Summa
					kronor	kronor
		<u>Övriga kostnader.</u>				
		Framdragande av el. ledn. till pumpstation			2.525	
		1300 mm brunnringar	m	2,6	150	
		Sättning m. m.			150	
		Träöverbbyggnad			200	
		Pump med motor, samt utrustn. och montering m. m.			1.300	
		Arbetsledning o. oförutsett			375	5.200
		<u>Summa anläggningskostnad</u>	<u>Kronor</u>			<u>16.400</u>
		Storeberg den 29 okt. 1956.				
		I tjänsten:				
						
		(Sven Hallin)				
		Lantbruksingenjör.				

ARBETSBESKRIVNING.

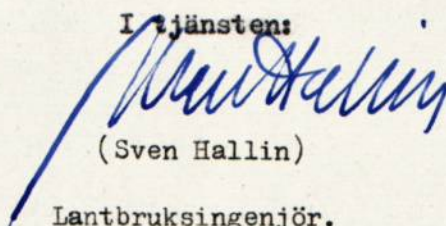
Innan arbetet påbörjas skall avvägning och utsättning på minst var femtionde meter genom sakkunnig person verkställas.

Vid arbetets utförande iakttages:

- att förefintliga gränsmärken ej må genom arbetet rubbas eller döljas, såvida icke dessförinnan genom vederbörlig lantmätarens försorg nya märken blivit utsatta;
- att förrättningens fixpunkter icke utan tvingande skäl må förstöras. Måste så ske skall fixpunkten ifråga genom sakkunnig person ersättas med en ny sådan;
- att betongrören till företagets rörledningar endast godkännas under förutsättning att de underkastats vederbörande lantbruksingenjörs kontroll och därvid uppfyllt gällande normalbestämmelser ifråga om hållfasthet och täthet;
- att brunnsringarna skola vara maskinstampade eller vibrerade;
- att allenast sådana tegelrör må komma till användning, som uppfylla fordringarna uti av Sveriges Standardiseringskommission i december 1937 fastställd standard för dräneringsrör av tegel;
- att till vallarnas istandsättande skall användas lera av sådan fuktighetsgrad att den genom stampning kan göras tät;
- att innan sådan lerfyllnad pålagges, underlaget skall befrias från grästorv så att tätande förbindelse ernås;
- att den sålunda erhållna grästorven användes till beklädnad av vallslänterna och i första hand yttersidan;
- att huvudfixpunkt för höjdbestämmningen är överkant av järndubb i sten, belägen på höjden + 45,19 m över det för Vänerens reglering fastställda 0-planet. (Havets m.v.y.).

Storeberg den 29 okt. 1956.

I tjänsten:

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör.

Hydrografisk utredning för pumpanläggning.

Nederbördsområde 20 ha.

$Q_{\text{max}} 2,0 \times 20 = 40 \text{ l/sek.}$

Vattnet kan endast vid vattenstånd i Vänern under + 44,00 avrinna utan pumpning. Detta inträffar så sällan att följande beräkning ansetts böra göras utan hänsynstagande härtill.

Årsnederbörden kan beräknas till i medeltal 550 mm. Härav kan c:a 300 mm väntas bli upptagen av växtligheten eller bortgå genom avdunstning. Återstående 250 mm skall sålunda pumpas vid en medellyfthöjd av 1,50 m. Om pumpmaskineriet har en verkningsgrad av 0,50 åtgår härtill.

$$\frac{0,250 \times 200000 \times 1,5 \times 1000 \times 0,776}{75 \times 3600 \times 0,50} = 910 \text{ kvh}$$

Vid en strömkostnad av 0,08 kr/kvh blir årskostnaden i medeltal 73 kr/år. Kapitaliserat efter 5 % motsvarar detta ett engångsbelopp av 1.460 kr.

Storeberg den 29 okt. 1956.

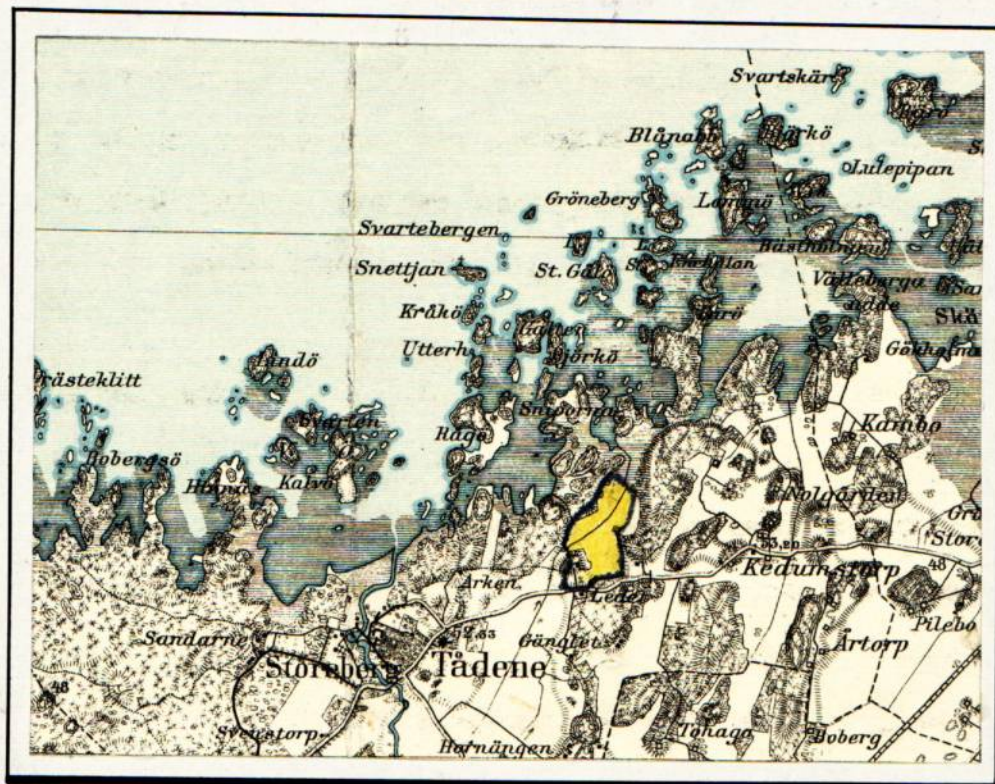
P tjänsten:

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör.

Översiktskarta

Skala 1:50.000

Utlåtande vid syneförrättning enligt vattenlagen för torrläggning av mark tillhörande Storeberg 2:1 i Tådene socken, Örslösa kommun av Skaraborgs län.

Ifrågavarande företag, som avser fördjupning och igenläggning med rör av öppna avlopp inom befintlig invallning samt byggande av en ny pumpstation, ävensom vallarnas reparation och förbättring för torrläggning av vattenskadade marker, belägna c:a 1 km nordost om Tådene kyrka inom nederbördsområde nr 142/143, är enligt bestämmelserna i 7 kap. vattenlagen att anse såsom dikning. Belägenheten framgår av omstående översiktskarta, där torrlägningsområdet utmärkts med gul färg och vattensamlingsområdets gränser med blå linjer. Förrättningen berör endast sökandens mark och har på dennes begäran handlagts utan biträde av gode män.

Över ifrågavarande vall- och avloppssträckor hava profil- och sektionsritningar upprättats utvisande förhållandena vid undersökningstillfället, varjämte de härav beroende vattenskadade markerna avfattats å nivåkarta. Å denna karta äro avloppssträckorna utmärkta med röda linjer och de röda bokstäverna I - K för ett öppet avlopp (tillika samlingsbassäng) samt K - L - M och L - La för de täckta avloppen, medan vallsträckorna äro utmärkta med gröna linjer och de gröna bokstäverna A - B, C - D, E - F och G - H. Avloppens och vallarnas blivande dimensioner hava å profil- och sektionsritningarna utmärkts med rött resp. grönt.

Vattensamlingsområdet för de olika avloppssträckorna har uppgåtts å marken. Storleken har med blått angivits å profilritningarna. Den största till avrinning kommande vattenmängden har i fråga om avlopp för flöden antagits komma att uppgå till 2,0 liter pr sekund och hektar från åker och 1,0 liter per sekund och hektar från skog. Medelvattenmängden under vegetationsperioden har antagits vara 0,05 liter pr sekund och hektar.

På grundval av de sålunda uträknade vattenmängderna hava avloppen och pumpstationen dimensionerats för möjliggörande av torrläggning till ändamålsenligt djup av all härav beroende mark, tillhörig sökanden.

Den mark för vilken dikningen medför alstringsbåtnad kan efter höjdläget delas i två grupper. Den första består av ägofig. 1-3 och är så lågt belägen,

att den inte kan väntas ge någon nettoavkastning utan invallningens fullständiga istandsättande och markens torrläggning genom pumpning. Övriga ägofigurer ligger så högt i förhållande till Vänerens vattenstånd att de utan invallning och pumpning kan anses ha c:a 40 procent av värdet vid full torrläggning. Det sistnämnda värdet har för all i företaget ingående mark uppskattats till 3000 kr pr ha. Då den första gruppen har en areal av 10,90 ha och den senares areal uppgår till 5,58 ha, kan företagets utförande beräknas medföra en jordförbättring av 10,90 x 3000 + 5,58 x 1800 = 42.744 kr eller i runt tal 42.700 kronor.

Kostnaderna för företagets utförande, drift och underhåll skall gäldas av sökanden såsom ende intressent i företaget.

Avgift, varom förmäles i 11 kap. 95 § vattenlagen, skall, så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, erläggas till Länsstyrelsen i Mariestad med 64:- kronor.

Jämlikt föreskrifterna i 10 kap. 62 § vattenlagen får förrättningsmannen i fråga om företaget ytterligare bestämma:

att det skall, därest sökanden önskar fullfölja detsamma, utföras i fullständig överensstämmelse med bestämmelserna i detta utlåtande med därtill hörande ritningar och handlingar;

att till rörledningar och rörtrummor skola användas rör, som uppfylla gällande standardfordringar;

att pumpen skall kunna bortföra minst 40 l/sek vid 1,5 m:s lyfthöjd;

att arbetena må begynna så snart detta utlåtande vunnit laga kraft, samt böra vara bragta till slut före utgången av år 1960;

att företaget skall anses fullbordat, när det avsynats och godkänts av inom länet tjänstgörande lantbruksingenjör samt

att det skall benämnas "Störebergs dikningsföretag av år 1956".

Talan mot förrättningen och detta utlåtande må föras vid Västerbygdens vattendomstol, adress Vänersborg, till vilken besvaren mediakttagande av be-

//
stämmelserna i 11 kap. 85 § vattenlagen skola vara ingivna inom sextio dagar
från nedanstående datum.

Storeberg den 29 okt. 1956.

I tjänsten:

Sven Hallin

(Sven Hallin)

Lantbruksingenjör.

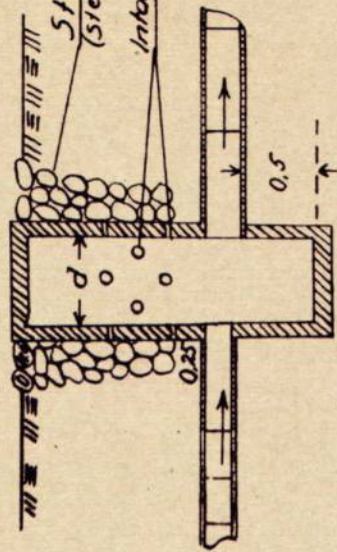
Typritningar

Brunnar

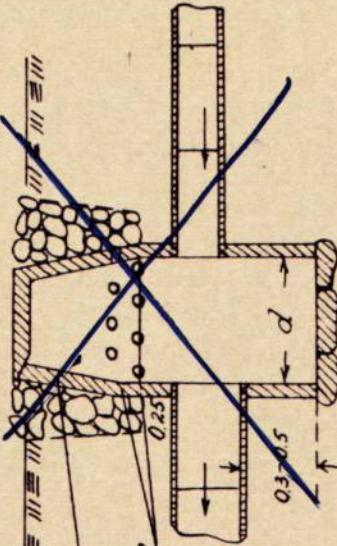
Lock av betong, botten av betong el stensättning
Alla kopplingar i brunnar utföres med betongrör

typ A

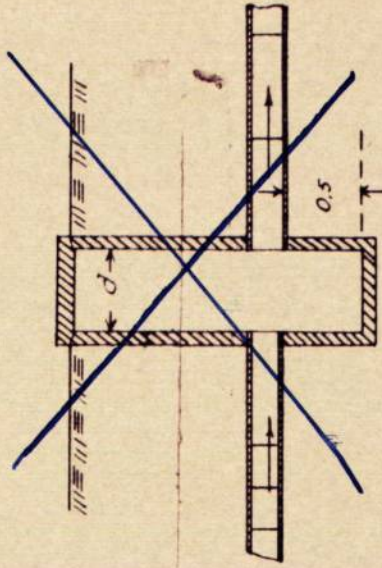
d = 0.3 - 0.6 m

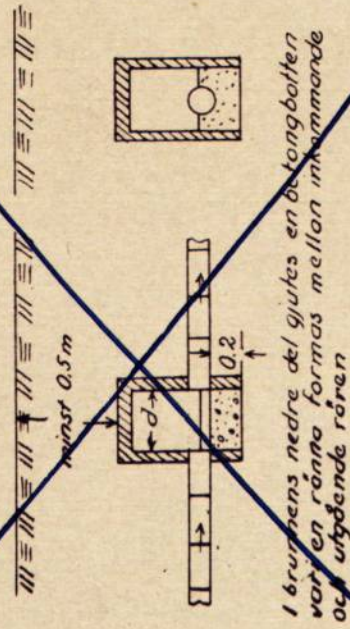
d = över 0.6 m

typ B

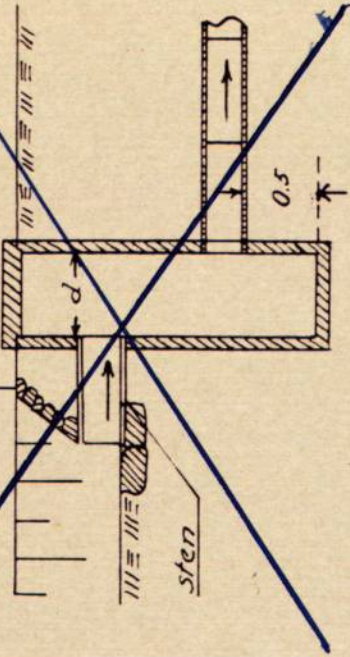

typ C

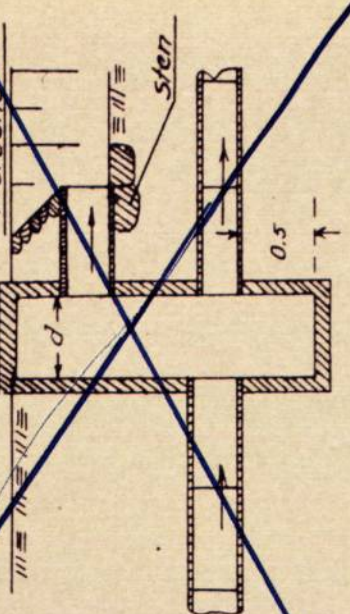

I brunnens nedre del gjutes en betongbotten
varvid en rännla formas mellan inkommande
och utgående rören

typ E

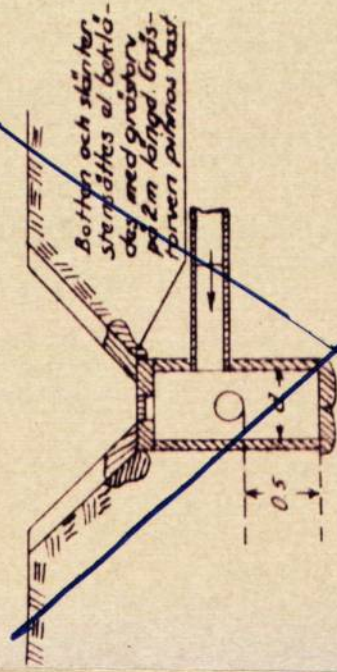

typ F

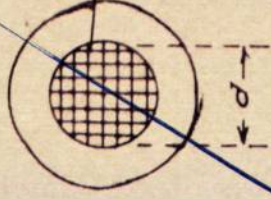

typ D och Da

D helt lock, Da lock med hål

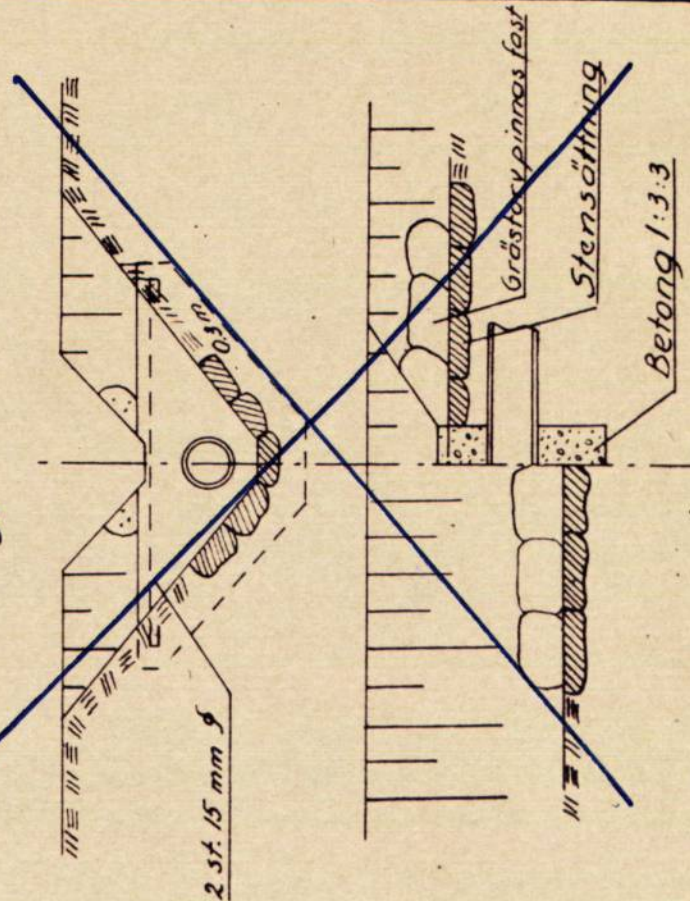
Detailritning för lock med hål

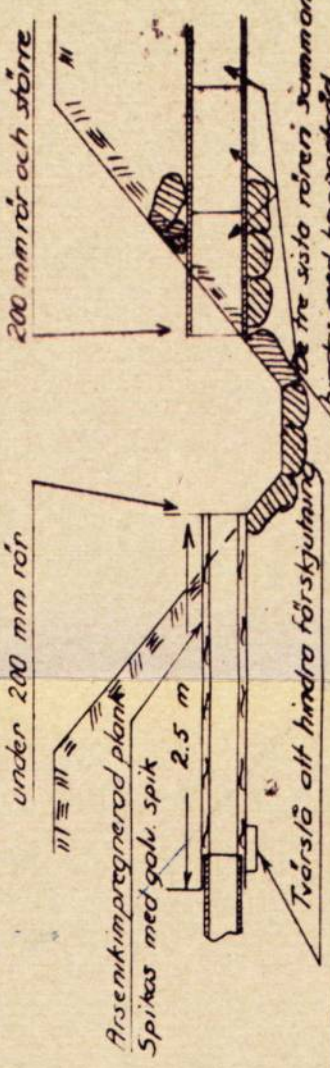
Galler av 6-10 mm rund
järn ingjutes i locket
d = 0.2 m för 0.45 m brunn
d = 0.3 m = 0.60 "
d = 0.5 m = 0.90 "

Betonggjutning vid rörutlopp under flödesdike

typ A

typ A Rörledningsöga typ B

Förslag till

upprättat år(-en)

Original
Kopla

socken(-nar) av

samband med synförrättning enl. vattenlagen av

Andersson

(Namn)

(Titel)

Antal ritn. st.

Arkivnummer